Utlåtande 2010:89 RIII (Dnr 328-2127/2008)

Uppkallande av en plats i Stockholm efter Salvador Allende

Motion av Ann-Margarethe Livh och Maria Hannäs (båda v) (2008:65)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

Motion (2008:65) av Ann-Margarethe Livh och Maria Hannäs (båda v) om ”Uppkallande av en plats i Stockholm efter Salvador Allende” avslås med hänvisning till vad som anförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Kristina Alvendal anför följande.

Ärendet

Ann-Margarethe Livh och Maria Hannäs (båda v) har i en motion (2008:65) föreslagit att en plats i Stockholm uppkallas efter Salvador Allende.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret har inget att erinra i sak mot att en plats i Stockholm uppkallas efter Salvador Allende. Dock vore detta att införa en ny princip i namnsättningen av Stockholms offentliga platser, då dessa hittills med få undantag inte namnsatts efter personer som varken levat eller verkat i staden.

Stadsbyggnadsnämnden anser att namnsättning efter Salvador Allende bör avslås.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd anser att det inte finns sakliga skäl till att uppkalla en plats efter Salvador Allende.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har avstått från att lämna yttrande över remissen.

Södermalms stadsdelsnämnd avstyrker förslaget.

Mina synpunkter

Jag instämmer i namnberedningens utlåtande. Salvador Allende saknar specifik anknytning till Stockholm och han omfattas inte av den praxis som sedan länge tillämpas i staden vid namngivning av gator och platser.

Bilaga

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2008:65) om uppkallande av en plats i Stockholm efter Salvador Allende

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Carin Jämtin* (s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

1. Bifalla motionen.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Salvador Allende har stark anknytning till Stockholm genom alla de chilenska flyktingar som kom till Stockholm och som idag är en självklar del av vår alltmer internationella huvudstad. Genom den svenska ambassadens agerande kunde många chilenska demokrater som stödde Allende undgå terror och död och istället få en fristad i Sverige.

På samma sätt som många andra städer i världen har uppkallat platser efter Olof Palme och andra kända svenskar, utan att han hade varit bosatt i respektive land, bör Stockholm kunna uppkalla en plats efter Salvador Allende. En enkel slagning på nätet ger 33 träffar i flera olika världsdelar på minnesmärken efter Olof Palme. Stockholms stad bör i samstämmighet kunna besluta att namnge en plats efter Salvador Allende om man så önskar.

Mer än en femtedel av stockholmarna är födda utrikes. Många gator är uppkallade efter orter i olika landskap, vilket ger en anknytning till hembygder i olika delar av Sverige. För utrikes födda stockholmare är det lika viktigt att göra avtryck i staden och att ens ursprung kan avspeglas i stadsmiljön. Om en plats uppkallas efter Salvador Allende kommer inte bara chilenare utan även latinamerikaner, inte bara i Stockholm utan i hela Sverige att känna sig hedrade.

Visst är det viktigt att följa praxis men det är också viktigt att veta när man vill, kan och bör, göra ett undantag. Och det är också viktigt att diskutera vilka omvärldsförändringar som motiverar en översyn av praxis, eller ett avsteg. Om kommunfullmäktige gör ett undantag i detta fall, kan det samtidigt vara startskottet för en öppen diskussion om principer för namnsättning av platser och gator. Staden har i ett flertal fall frångått etablerade principer under senare tid utan diskussion. Nya principer har också etablerats för namngivningen utan nedtecknade eller dokumenterade underlag. Att avfärda motionärens förslag enbart med praxis håller alltså inte måttet utan det måste tolkas som ett ställningstagande i sakfrågan.

Vi deltar dock gärna i en diskussion om principer för namngivning. En sådan skulle behövas. I en diskussion om en ny praxis för namnsättning skulle vi gärna se namn med anknytning till orter och länder som många av stockholmarna som är födda utrikes kommer ifrån.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

Motion (2008:65) av Ann-Margarethe Livh och Maria Hannäs (båda v) om ”Uppkallande av en plats i Stockholm efter Salvador Allende” avslås med hänvisning till vad som anförs i detta utlåtande.

Stockholm den 9 juni 2010

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Kristina Alvendal

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Carin Jämtin, Malte Sigemalm* och *Kersti Py Börjeson* (alla s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Ann-Margarethe Livh och Maria Hannäs (båda v) har i en motion (2008:65) föreslagit att gata, park eller annan plats namnsätts efter den chilenske presidenten Salvador Allende.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 januari 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund
Ann-Margarethe Livh (V) och Maria Hannäs (V) har i en motion (2008:65) föreslagit att en plats i Stockholm uppkallas efter Salvador Allende. Motionen har för yttrande remitterats till stadsdelsnämnderna i Skarpnäck, Spånga-Tensta och Södermalm, samt till stadsbyggnadsnämnden och stadsledningskontoret.

Motionen
Ann-Margarethe Livh och Maria Hannäs anför i sin motion att ett uppkallande av en offentlig plats i Stockholm efter den chilenske presidenten Salvador Allende vore en hyllning till demokratin och till det svenska mångkulturella samhället.

Salvador Allende var utbildad läkare, men kom att bli politiker. Han deltog i grundandet av Chiles socialistiska parti 1933, blev dess ledare och företrädde partiet som både senator och minister. Vid presidentvalet 1970 valdes Salvador Allende till president och utvecklade som sådan goda relationer med Sverige. I militärkuppen 1973 stupade han och i kuppens spår blev Sverige och Stockholm hemvist för ett stort antal chilenska flyktingar, för vilka Salvador Allende varit en central gestalt.

Stadsledningskontorets synpunkter
Salvador Allende är en av förra seklets mer kända internationella politiker, mycket till följd av hans tragiska slut. Stadsledningskontoret har mot denna bakgrund inget att erinra i sak mot att en plats i Stockholm uppkallas efter honom. Dock vore detta att införa något av en ny princip i namnsättningen av Stockholms offentliga platser, då

dessa hittills med få undantag inte namnsatts efter personer som varken levat eller verkat i staden. Mot denna bakgrund bör, enligt kontorets mening, själva principfrågan lyftas innan ett slutligt ställningsstagande till förslaget.

Vill man genom namnsättning erinra om banden mellan Sverige och Chile till följd av militärkuppen vore måhända, vilket nämns i ett remissvar, ett hedrande av dåvarande ambassadören Harald Edelstam mer lämpligt, på samma sätt som Raoul Wallenberg tidigare hedrats med en offentlig plats i staden.

Stadsledningskontoret föreslår mot denna bakgrund att motion (2008:65) av Ann-Margarethe Livh m.fl. (V) anses besvarad med vad som anförs i tjänsteutlåtandet.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 12 maj 2010 att som svar på motionen åberopa och överlämna namnberedningens yttrande daterat den 23 april 2010 som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Maria Hannäs (V), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 april 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning
Namnberedningen avstyrker namnsättning efter Salvador Allende.

Redogörelse
Motionärerna Ann-Margrethe Livh (V) och Maria Hannäs (V) föreslår i motion 2008:65 att staden bör uppkalla en offentlig plats efter Salvador Allende, före detta president i Chile. Namnberedningen har behandlat ärendet vid sitt sammanträde 2010-04-20.

Utlåtande
Namnberedningen konstaterar att Salvador Allende saknar specifik anknytning till Stockholm och att han heller inte omfattas av den praxis som sedan länge tillämpas i staden och som innebär att den som memoreras med ett gatunamn eller namn på en plats skall vara *”svensk eller av nordisk börd eller en väl naturaliserad utlänning”* (ur ”Stockholms gatunamn”, 2005).

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 december 2008 att avslå motionen 2008:65 om uppkallande av en plats i Stockholm

efter Salvador Allende och anför därutöver:

Det finns inga sakliga skäl till att uppkalla en plats efter Salvador Allende. Minnesplatser bör förbehållas svenska personer eller utländska personer med stark anknytning till Sverige, som t.ex. Willy Brandt.

Stadsdelsförvaltningen överlämnar sitt svar till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Maria Hannäs (V), ledamoten Monika Lindh m.fl. (S) och ledamoten Birgitta Hansen (MP), *bilaga 1*.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 november 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning
Skarpnäcks stadsdelsnämnd har fått en remiss från kommunstyrelsen avseende en motion om uppkallandet av en plats i Stockholm efter Salvador Allende. I motionen av Ann-Margarethe Livh och Maria Hannäs, båda (V), förs fram att Salvador Allende förtjänar att ihågkommas genom att en central plats namnges efter honom. Förvaltningen har inget att erinra mot att en plats namnges efter Salvador Allende.

Ärendets beredning
Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab. Remissvaret ska vara KF/KS kansli tillhanda senast 2008-12-31. Ärendet har behandlats vid förvaltningsgruppen 2008-12-02.

Bakgrund
Skarpnäcks stadsdelsnämnd har fått en remiss från kommunstyrelsen avseende en motion om uppkallandet av en plats i Stockholm efter Salvador Allende. Remissen har även sänts till Södermalm och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder.

Remissens innehåll
I motionen av Ann-Margarethe Livh och Maria Hannäs, båda (V), förs fram att det i år är 100 år sedan Salvador Allende föddes och att Stockholm bör sälla sig till de många städer i världen som har en plats, park eller gata uppkallade efter en av vår tids viktigaste demokratiska politiker. Det skulle också vara en kraftfull hyllning till demokratin och till det svenska mångkulturella samhället, enligt motionärerna. Vidare för motionärerna fram att Salvador Allende vid militärkuppen 1973 gav sitt liv för att försvara den chilenska demokratin. Massiva flyktingströmmar sökte sig till Sverige från Chile och Chile har på så sätt blivit ett välkänt land för svenskarna. Salvador Allende utvecklade redan under sin tid som president goda relationer mellan Chile och Sverige. Stockholm stad bör snarast uppkalla en offentlig plats efter den chilenske presidenten

och demokratikämpen Salvador Allende föreslår Ann-Margarethe Livh och Maria Hannäs, båda (V), i sin motion.

Förvaltningens förslag
Förvaltningen har inget att erinra mot att en plats i Stockholm namnges efter Salvador Allende. Förvaltningen känner inte till att någon offentlig plats i Stockholm under senare år namngetts efter en person som vare sig bott eller verkat i staden. Det borde dock finnas utrymme för att uppkalla en plats efter Salvador Allende i någon av de nya centrala stadsdelar som är under byggande i Stockholm.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2008 att avstå från att lämna yttrande över remissen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Omina Younan (S), ledamöterna Awad Hersi (MP), Jonas Ljungstedt (V), Eva Andersson (S), Rune Olofsson (S) och Azad Hassan (S), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 december 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning
Till nämnden har inkommit en remiss från Stadsbyggnads- och fastighetsroteln, uppkallande av en plats i Stockholm efter Salvador Allende. Motionen är författad av Ann-Margarethe Livh (V) och Maria Hannäs (V). Nämnden kan konstatera att frågan saknar betydelse och konsekvenser för nämndens verksamheter och avstår därför från att lämna yttrande.

Ärendets beredning
Stadsbyggnads- och fastighetsroteln har remitterat ovan rubricerade motion till Spånga-Tensta stadsdelsnämnd för yttrande. Inom Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har ärendet beretts av avdelningen för verksamhetsstyrning och utveckling.

Ärendet
Ann-Margarethe Livh och Maria Hannäs, båda (V) har lämnat en motion om att uppkalla en plats i Stockholm efter Salvador Allende med anledning av 100-årsdagen av dennes födelse. Skribenterna anför att den chilenska presidenten, som störtades vid en militärkupp 1973 och samtidigt miste livet, förtjänar att hyllas i Stockholm som en av vår tids viktigaste demokratiska politiker.

Förvaltningens synpunkter och förslag
Nämnden har tagit del av motionen om uppkallande av en plats i Stockholm efter Salvador Allende. Nämnden kan konstatera att frågan saknar betydelse och konsekvenser för nämndens verksamheter och avstår därför från att lämna yttrande.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 november 2008 att avstyrka motionen och därutöver anföra:

Det finns ingen plats i staden som namngetts efter en person som varken levt eller verkat i staden. Därför avstyrker vi motionen.

Reservation anfördes av vice ordförande Jan Forsell m.fl. (S) samt av ledamöterna Birger Jeansson (MP) och Heinz Spira (V), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Pia Toremar (C), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 november 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning
Södermalms stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen fatt en remiss innehållande en motion skriven av Ann-Margarethe Livh (V) och Maria Hannäs (V). Motionärerna vill att en plats i Stockholm ska namnges efter den före detta chilenska presidenten Salvador Allende som i år föddes för 100 år sedan. Förvaltningen har ingen erinran mot att en plats i Stockholm namnges efter Salvador Allende. Förvaltningen känner dock inte till att en plats tidigare namngetts efter en person som varken levat eller verkat i staden.

Ärendets beredning
Ärendet har handlagts och beretts av ekonomiavdelningen inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Remissen är skickad från kommunstyrelsen och har förutom till Södermalms stadsdelsnämnd även skickats till Skarpnäck och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder samt till stadsbyggnadsnämnden och stadsledningskontoret. Kommunstyrelsen önskar svar från remissinstanserna senast den 31 december 2008.

Ärendet
Ärendet är en motion av Ann-Margarethe Livh (V) och Maria Hannäs (V) vilka anser att en offentlig plats i Stockholm bör uppkallas efter den före detta chilenska presidenten Salvador Allende som i år föddes för 100 år sedan. Stockholm bör enligt motionärerna sälla sig till de många städer i världen som har en plats, gata eller park uppkallad

efter en av vår tids viktigaste demokratiska politiker. Motionärerna menar vidare att det skulle innebära en kraftfull hyllning till demokratin och till det svenska mångkulturella samhället. Många flyktingar från Chile hamnade i Sverige under militärdiktaturen vilket inneburit att Chile blivit ett välkänt land för svenskarna. Under sin period som president, utvecklade Salvador Allende goda relationer till Sverige.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har ingen erinran mot att en offentlig plats i Stockholm namnges efter Salvador Allende. Förvaltningen känner dock inte till att en plats tidigare namngetts efter en person som varken levat eller verkat i staden.

Bilaga 1

RESERVATIONER M.M.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Maria Hannäs (V) enligt följande

föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt att därutöver anföra följande:

Salvador Allende har anknytning till Stockholm genom alla de chilenska flyktingar som kom till vår stad och som idag är en självklar del av Sverige. Genom den svenska ambassadens agerande kunde många chilenska demokrater som stödde Allende undgå terror och död och istället få en fristad i Sverige. Att uppkalla en plats i Stockholm efter en av vår tids viktigaste demokratiska politiker bör därför vara självklart, även om det inte passar in den praxis som namnberedningen hänvisar till.

På samma sätt som många andra städer i världen har uppkallat platser efter Olof Palme, utan att han hade varit bosatt i respektive land, bör Stockholm kunna uppkalla en plats efter Salvador Allende. En enkel slagning på nätet ger 33 träffar i flera olika världsdelar på minnesmärken efter Olof Palme. Vi inser att namnberedningen inte kan frångå praxis men undantag kan göras av kommunfullmäktige och det bör stadsbyggnadsnämnden föreslå i detta fall. Om andra städer i världen kan hylla vår mördade statsminister bör Stockholm inte vara sämre utan besluta att namnge en plats efter Salvador Allende. Allt annat vore ett trångsynt synsätt ovärdigt en alltmer internationaliserad stad.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Maria Hannäs (V), ledamoten Monika Lindh m.fl. (S) och ledamoten Birgitta Hansen (MP) till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Omina Younan (S), ledamöterna Awad Hersi (MP), Jonas Ljungstedt (V), Eva Andersson (S), Rune Olofsson (S) och Azad Hassan (S) enligt följande

Förslag till beslut
Att tillstyrka motionen

Den här motionen har vårt starka stöd. På 70-talet svepte en våg av blodiga militärkupper över Sydamerika. I kampen för demokratin blev Chiles folkvalda president Salvador Allende en martyr och symbol mot diktaturen. Demokratins krossande i Sydamerika blev paradoxalt nog något som berikade Sverige, på grund av alla flyktingar som kom till vårt land, inte minst lokalt till våra områden. Politiska aktivister från Latinamerika och andra delar av världen har betytt mycket för det lokala kultur- och föreningslivet, Midsommar Latino på Eggeby gård är ett av flera exempel på detta. Så därför är förvaltningens formulering ”att frågan saknar betydelse och konsekvenser” lite väl kylig och negativ.

I det här sammanhanget kan det finnas andra personer värda att uppmärksamma. En av dessa är Sveriges chileambassadör under kuppen den 11 september, Harald Edelstam. Han tog många självständiga beslut för att rädda folk från att mördas av militären. En annan person är Svante Grände, prästson från Halland. Han var volontär och biståndsarbetare i Chile när kuppen kom, valde att ansluta sig till den väpnade motståndskampen mot militärdiktaturerna och stupade i Argentina 1975. Men just nu ger vi hela vårt stöd till att uppkalla en plats i Stockholm efter Salvador Allende.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordförande Jan Forsell m.fl. (S) samt av ledamöterna Birger Jeansson (MP) och Heinz Spira (V) till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Ersättaryttrande gjordes av Pia Toremar (C) enligt följande

Om jag hade haft yrkanderätt, hade jag röstat enligt majoritetens förslag.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner 2008:65

2008:65 **Motion av Ann-Margarethe Livh och Maria Hannäs (båda v) om uppkallande av en plats i Stockholm efter Salvador Allende**
Dnr 328-2127/2008

Stockholms stad bör snarast uppkalla en offentlig plats efter den chilenske presidenten och demokratikämpen Salvador Allende Gossens, 100 år efter dennes födelse. Det skulle vara en kraftfull hyllning till demokratin och till det svenska mångkulturella samhället.

Den elfte september 1973 drabbades Chile, Latinamerika och världen av en stor tragedi, när militären med hänsynslöst våld krossade den chilenska demokratin. Salvador Allende, arkitekt och fanbärare av detta samhällsprojekt, gav den dagen sitt liv för att försvara den chilenska demokratin. Trots detta blev landet och regionen snart skådeplats för en av modern tids mörkaste mänskliga perioder, med miljontals latinamerikanska flyktingar, hundratusentals döda, ännu fler torterade och försvunna.

För Sveriges del innebar 1973-års militärkupp att Sverige för första gången tog emot massiva flyktingströmmar från Chile och Latinamerika. Chilenarna togs från allra första stund emot på ett solidariskt sätt av det svenska samhället.

Den chilenska militärdiktaturen varade under hela 17 mörka år. Större delen av dem som en gång hade flytt Chile har blivit en självklar del av det nya Sverige. Chile har, genom alla flyktingar, blivit ett välkänt land för svenskarna. Den störtade chilenske presidenten Salvador Allende, utvecklade redan under sin tid som president goda relationer mellan Sverige och Chile.

I år, 2008, är det 100 år sedan Salvador Allende föddes och han hyllas av människor i hela världen.

Vi föreslår att kommunfullmäktige beslutar

att Stockholm bör sälla sig till de många städer i världen som har en gata, park eller annan plats uppkallad efter en av vår tids viktigaste demokratiska politiker, Salvador Allende Gossens.

Stockholm den 8 september 2008

Ann-Margarethe Livh *Maria Hannäs*